

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Codului Penal
nr.985-XV din 18.04.2002

1. Condițiile care au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Prezentul proiect de lege a fost elaborat de către Procuratura Generală și urmărește ajustarea cadrului legal la necesitățile sistemului penitenciar, precum și asigurarea securității instituțiilor penitenciare și a persoanelor fizice și juridice, fiind elaborat ca o reacție la tendințele de creștere a infracțiunilor săvârșite de către deținuții din penitenciare cu folosirea telefoanelor mobile sau a altor mijloace de comunicare la distanță, precum și conexiunilor internet, în special a infracțiunilor de escrocherie, șantaj, etc..

Astfel, una dintre sarcinile sistemului de deținere a persoanelor în custodia statului (penitenciare, izolatoare de detenție provizorie) este de a asigura un mediu sigur atât persoanelor aflate în custodia statului, cât și personalului care activează în aceste instituții, care ar putea fi expuse unui pericol iminent, dacă deținuții ar dispune în locurile de deținere de bunuri, obiecte și substanțe interzise prin lege, iar ca rezultat ar exista pericolul izbucnirii unor atacuri asupra gardienilor sau alte acțiuni de destabilizare a situației în penitenciare.

Prin urmare, potrivit anexei nr.7 din Statutul executării pedepsei de către condamnați, aprobat prin *Hotărârea Guvernului 583/2006*, obiectele, produsele alimentare și lucrurile interzise în penitenciar și/sau izolatorul de urmărire penală sunt: „1. *Obiecte, lucruri, substanțe extrase din circuitul civil;* 2. *Toate tipurile de arme;*3. *Mijloace de transport;*4. *Substanțe explozibile, toxice, incendiare și radioactive;* 5. *Bani, valută străină, obiecte de valoare;*6. *Hârtii (titluri) de valoare;*7. *Dispozitive optice;*8. *Produse alimentare care necesită preparare termică (excepție: ceai, cafea, lapte uscat, concentrate alimentare de pregătire imediată care nu necesită fierbere), drojdii;*9. *Toate felurile de băuturi pe bază de alcool, bere;*10. *Parfumerie și alte articole de parfumerie ce conțin alcool;* 11. *Substanțe stupefiante, psihotrope, substanțe medicamentoase, obiecte cu destinație medicală fără prescripția medicului;* 12. *Mașini de multiplicare și de dactilografiat;*13. *Cuțite, dispozitive periculoase de bărbierit, lame pentru dispozitive de bărbierit;* 14. *Obiecte contondente care după construcția lor sunt asemănătoare cu armele albe;*15. *Topoare, ciocane și alte scule;* 16. *Cărți de joc;*17. *Aparate de fotografiat, materiale foto, substanțe chimice pentru dezvoltare, aparate de luat vederi, aparate audio-vizuale cu capacitate de înregistrare, mijloace de legătură (telefoane, telefoane mobile, radiotelefoane și stații radio), precum și accesoriile acestora;*18. *Diverse documente (excepție: documentele care identifică persoana deținutului, copiile sentințelor, deciziilor instanțelor de judecată, chitanțele privind predarea spre depozitare a lucrurilor personale);*19. *Cărți topografice, busole, literatură chinologică, privind topografia, artele marțiale, construcția armelor;* 20. *Uniforme militare și de alt fel, accesoriile acestora;* 21. *Materiale și obiecte pornografice;* 22. *Dispozitive electrocasnice, cu excepția fierbătoarelor de fabricație industrială, cu puterea nu mai mare de 250 W (unul);* 23. *Obiecte, produse alimentare, obținute sau achiziționate contrar ordinii stabilite de Codul de executare și prezentul Statut.”.*

Astfel, deși deținuților le este interzisă deținerea și folosirea mijloacelor de legătură, inclusiv a telefoanelor mobile, radiotelefoane și accesoriile acestora, în ultima perioadă asistăm la o intensificare a infracțiunilor, în special a escrocheriilor săvârșite de către persoanele deținute în penitenciare.

Totodată, interesul persoanelor deținute în ceea ce privește introducerea și folosirea telefoanelor mobile în locurile de deținere poate fi determinat, între altele, și de următorii

factori: posibilitatea coordonării grupărilor criminale sub forma continuării activității infracționale, posibilitatea influențării proceselor penale aflate atât la organul de urmărire penală cât și în instanța de judecată, posibilitatea coordonării unor acțiuni împotriva administrației penitenciare, asigurarea posibilității impunerii ca lideri informali în rândul deținuților. În majoritatea cazurilor telefoanele mobile introduse în penitenciare oferă o conexiune simplă către activitatea infracțională pe care a avut-o înainte de a fi privată persoana de libertate.

De asemenea, dezvoltarea noilor tehnologii de comunicare, precum și creșterea performanțelor echipamentelor utilizate de către rețelele de comunicații mobile, concomitent cu reducerea dimensiunilor terminalelor utilizate, fac din ce în ce mai prezent și riscul săvârșirii infracțiunilor prin intermediul telefoanelor mobile și a conexiunilor internet.

Potrivit Raportului privind activitatea sistemului administrației penitenciare pentru anul 2020¹, în rezultatul măsurilor de regim organizate în perioada anului 2020 au fost ridicate de la condamnați, din ascunzișuri și de la persoane civile următoarele obiecte interzise: Obiecte tăioase ascuțite - 388 bucăți; băuturi alcoolice/bragă- 833,2 / 11874,2 litri; bani- 10525,85 / 471,09 EURO,1500 USD; substanțe narcotice- 78 de cazuri (538,856 gr. de marihuana,0,187 gr. de benuprofen,2,979 gr. de hașiș,0,66 gr.PVP,0,070 gr.heroină,59,71 gr.paie de mac,0,218 ml.buprenorfină,174 gr.cânepa,85 pastile subutex,1 pastilă B8); **telefoane mobile – 1598 bucăți.**

Totodată, potrivit aceluiași raport, în urma desfășurării activității speciale de investigații la compartimentul prevenirii acțiunilor ilicite din partea deținuților în instituțiile penitenciare, în anul 2020, s-a înregistrat comiterea a 215 fapte ilicite dintre care:

- circulația ilegală a substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor pe teritoriul instituțiilor penitenciare/ transmiterea ilegală a unor obiecte interzise persoanelor deținute în penitenciare (art.217-217/5; 322 Cod penal) - 164 de cazuri dintre care doar în 72 de cazuri s-a soldat cu pornirea cauzelor penale.

- transmiterea sau tentativa de a transmite, către deținuți, obiecte, substanțe, produse interzise (art.343, 354 Cod Contravențional), procurarea ori păstrarea ilegală de droguri (art. 85 Cod Contravențional)- 20 cazuri dintre care 15 soldate cu dosare contravenționale;

Având în vedere datele exprimate în Raportul menționat *supra* stabilim că în perioada anului 2020 deși au fost ridicate substanțe narcotice în **78 de cazuri** precum și **1598 de telefoane mobile** totuși cauze penale sau contravenționale au fost pornite doar în 87 de cazuri, deoarece în majoritatea situațiilor telefoanele mobile se ridicau deja după intrarea în posesia persoanelor deținute sau din camerele de deținere, iar Codul penal sau contravențional nu prevede careva răspundere pentru primirea, folosirea de către deținuți a telefoanelor mobile.

În circumstanțele menționate, prin prezentul proiect se propune instituirea răspunderii penale pentru *primirea, deținerea sau folosirea în instituțiile penitenciare, de către deținuți, a telefoanelor mobile, altor mijloace de comunicare la distanță, cartelelor SIM și suporturilor de stocare a datelor.*

Oportunitatea implementării răspunderii penale pentru primirea, deținerea sau folosirea în instituțiile penitenciare de către deținuți a telefoanelor mobile, precum și a altor mijloace de comunicare la distanță, a fost dictată și de faptul că în ultima perioadă a luat amploare fenomenul infracțional, îndeosebi a escrocheriilor cu cardurile bancare, în care sunt implicați deținuți, care aflându-se în sistemul penitenciar și deținând în mod ilegal

¹ A se vedea la adresa <https://drive.google.com/file/d/1zuBbV3TEARTkZPHBsU9zVgE2aTlrk3er/view>

mijloace de comunicare la distanță, cartele SIM, modeme de internet, medii de stocare a datelor, au creat un adevărat centru de comandă în vederea comiterii diferitor tipuri de infracțiuni, cu folosirea mijloacelor de comunicare la distanță.

2. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin urmare, proiectul propune completarea Codului Penal cu articolul 322¹ cu următorul cuprins: *„Primirea, deținerea sau folosirea în instituțiile penitenciare a telefoanelor mobile, altor mijloace de comunicare la distanță, cartelelor SIM și suporturilor de stocare a datelor, se pedepsește cu închisoare de până la 6 luni.”*

Totodată, potrivit alineatului (8) art 221¹ din Codul de executare: *„Obiectele interzise și sumele de bani pe care condamnații nu au dreptul de a le avea asupra lor, găsite la efectuarea percheziției, se confiscă. Bunurile confiscate se valorifică sau se distrug potrivit legii, iar sumele de bani se fac venit la bugetul de stat. Procedura de valorificare și de distrugere a bunurilor confiscate se stabilește prin Statutul executării pedepsei de către condamnați.”*

Având în vedere că, în proiect se propune instituirea răspunderii penale pentru faptele de primire, deținere și folosire a telefoanelor mobile și a altor mijloace de comunicare la distanță, respectiv în cazul depistării acestor obiecte la deținuți, în camerele de deținere sau în alte locuri unde deținuții au acces, acestea urmează a fi ridicate și predate conform art. 273 din Codul de procedură penală.

Prin urmare s-a propus completarea art. 221¹ din Codul de executare cu alineatul (8¹) cu următorul cuprins: *„Prin derogare, de la alineatul (8), obiectele pentru păstrarea cărora survine răspunderea penală, sunt ridicate și predate în conformitate cu art.273 din Codul de procedură penală”.*

3. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea proiectului de lege nu presupune alocări sau cheltuieli financiare suplimentare din contul mijloacelor bugetare.

4. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Proiectul de lege se va încorpora perfect în sistemul legislativ în vigoare, iar adoptarea acestuia va determina consolidarea cadrului normativ existent și nu necesită revizuirea altor acte legislative.

5. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Potrivit art.32 alin.(1)-(3) și art.34 alin.(1) din *Legea nr.100/2017 privind actele normative*, proiectul de lege se remite spre avizare și expertiză instituțiilor de resort, și se supune consultărilor publice.

Procuratura Generală